

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

NOWE Słowa na start!, klasa 8

Semestr I

1. Prezentowane wymagania edukacyjne są zgodne z treściami zawartymi w powyższym podręczniku do klasy ósmej. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.
2. W powyższych wymaganiach edukacyjnych uwzględnia się również sprawdziany, prace klasowe, kartkówki, dłuższe i krótsze prace redakcyjne, prace na lekcji, projekty, innowacje, które podlegają kryteriom oceniania zawartym w szczegółowych wymaganiach edukacyjnych.
3. Kolejność realizacji tematów lekcji uzależniona będzie od potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów oraz dostępności lektur w zasobach biblioteki szkolnej.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń potrafi:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
1. Lekcja organizacyjna	• Zapoznanie z PZO oraz zasadami BHP na lekcji j. polskiego. • Zapoznanie z regulaminem pracowni polonistycznej.				
2. Wobec życiowych doświadczeń	• opisuje graffiti	• porównuje graffiti Banksy'ego z XVII-wiecznym obrazem	• wypowiada się na temat kolorystyki dzieła i określić jej funkcję	• omawia funkcję dodania maski postaci z obrazu • omawia znaczenie otoczenia dla wymowy dzieła	• wskazuje inne dzieła sztuki, w których artyści prezentowali radzi sobie z trudnymi doświadczeniami
3. Nie bać się życia	• omawia treść fragmentów tekstu • przytacza argumenty wysuwane przez bohaterki	• charakteryzuje każdą z bohaterek	• wyjaśnia przyczynę sporu pomiędzy bohaterkami	• wyraża swoją opinię na temat sporu zaprezentowanego we fragmentach tekstu	• stwarza pracę pisemną związaną z tematem lekcji
4. Spotkanie z żywiołem – Burza Adama	• omawia treść wiersza • omawia sytuację liryczną w wierszu	• określa kontekst biograficzny utworu • wskazuje cechy	• nazywa środki stylistyczne użyte w utworze i określić ich funkcję	• interpretuje puentę utworu • wskazuje konteksty	• porównuje wiersz Adama Mickiewicza z obrazem Rembrandta

Mickiewicza (lektura obowiązkowa)		bohatera romantycznego u podróznego	• omawia obraz natury wyłaniający się z utworu	kulturowe związane z tematem utworu	
5. i 6. Życie na ławie oskarżonych	• omawia treść fragmentów tekstu • określa rodzaj narracji	• charakteryzuje bohaterów fragmentów tekstu	• odnosi przeczytane fragmenty tekstu do definicji powieści kryminalnej	• wyciąga z przemyśleń bohaterów ogólne wnioski dotyczące natury człowieka	• podejmuje dyskusję na temat stwierdzenia bohaterki, że mówienie prawdy jest przejawem odwagi
7. Zaakceptować ograniczenia	• omawia treść fragmentów tekstu • wymienia osiągnięcia Stephena Hawkinga, o których jest mowa w tekście	• przedstawia stosunek narratora tekstu do życia	• wyjaśnia, w jaki sposób naukowiec postrzegał swoją niepełnosprawność	• formułuje przesłanie wynikające z relacji Stephena Hawkinga dotyczącej jego życia	• odszukuje informacje na temat ludzi, którzy osiągnęli sukces pomimo różnych ograniczeń
8. Niezwykły zawód	• omawia treść wywiadu • referuje odczucia lekarza podczas przeszczepu serca	• wyjaśnia, dlaczego Zbigniew Religa został chirurgiem • charakteryzuje Zbigniewa Religę jako lekarza	• omawia emocje Zbigniewa Religi, które towarzyszyły mu podczas pierwszej przeprowadzanej operacji • przedstawia romantyczną stronę zawodu lekarza, którą dostrzegał Zbigniew Religa	• interpretuje znaczenie przekształconego frazeologizmu w tytule wywiadu	• wypowiada się na temat filmu <i>Bogowie</i> w reżyserii Łukasza Palkowskiego
9. i 10. Wywiad	• wymienia etapy tworzenia wywiadu	• układa pytania do autora podanego tekstu	• zbiera informacje na temat wybranej postaci, wymyślić temat wywiadu i ułożyć pytania • wskazuje błędy w podanym wywiadzie	• przeprowadza wywiad z koleżanką lub kolegą	• przedstawia wybrany przez siebie wywiad i go ocenić • przeprowadza wywiad z osobą ze swojego otoczenia na temat jej pasji
11. Fotografia	• wymienia rodzaje fotografii	• ocenia wybraną fotografię na podstawie podanych kryteriów	• wypowiada się na temat roli światła w fotografii • omówić fotografie Charlesa Ebbetsa, Annie Leibovitz i Matthew Abbotta	• dokonuje analizy wybranej fotografii	• dokonuje analizy wybranej fotografii artystycznej
12. i 13. Jak doskonalić technikę pisania rozprawki?	• tworzy plan rozprawki	• omawia na przykładzie podanej rozprawki sposoby zachowania spójności tekstu	• formułuje tezę do podanego tematu rozprawki • koryguje błędy w podanych rozprawkach	• dokonuje analizy przykładowej rozprawki • tworzy rozprawkę	

14 i 15. Sposoby wzbogacania słownictwa	• wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>neologizm, zapożyczenia, wyrazy rodzime, synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne</i>	• wskazuje funkcje neologizmów w podanych fragmentach tekstów • rozpoznaje w tekstach rodzaje neologizmów • rozpoznaje w tekście homonimy i wyrazy wieloznaczne	• omawia zasadność i funkcję użycia wyrazów obcych w tekstach • zastępuje podane wyrazy synonimami • zastąpić zapożyczenia wyrazami rodzimymi	• omawia funkcje neologizmów w tekstach artystycznych	
16. i 17. Czym jest styl języka? Jakiego stylu wyróżniamy?	• wymienia style funkcjonujące w polszczyźnie	• wymienia cechy każdego ze stylów • wskazuje w tekście sformułowania nacechowane stylistycznie • wskazuje błędy stylistyczne w podanych tekstach	• rozpoznaje styl podanej wypowiedzi • przekształca sformułowania nacechowane stylistycznie w neutralne stylistycznie • koryguje błędy stylistyczne w podanych tekstach	• tworzy tekst w wybranym stylu	
18. Ortografia – przypomnienie wiadomości	• przedstawia zasady ortograficzne	• uzupełnia podane teksty poprawnymi formami	• koryguje teksty pod kątem ortograficznym	• tworzy teksty poprawne pod względem ortograficznym	
19. i 20. Podsumowanie Sprawdź, co potrafisz	• odtwarza najważniejsze fakty i opinie • posługuje się terminami: <i>synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, zapożyczenia, neologizmy, styl naukowy, styl urzędowy, styl publicystyczny, styl artystyczny, styl potoczny, wywiad, rozprawka</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • przedstawia własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
21. Ojczyzna	• opisuje to, co zostało przedstawione na obrazie	• omawia kompozycję dzieła	• wskazuje topos, do którego odwołał się artysta • omawia funkcje kolorystyki	• interpretuje znaczenie symboli • wyjaśnia wymowę obrazu	• wskazuje inne teksty kultury przedstawiające ojczyznę jako matkę

22. i 23. Fantastyka a historia	• omawia treść fragmentów tekstu • określa rodzaj narracji	• wypowiada się na temat bohaterów fragmentów tekstu • wskazuje środki językowe użyte do opisu walki i określa ich funkcję	• wyjaśnia funkcję użycia obrazowania fantastycznego w kreacji pana Betona	• omawia funkcję opisywania świata z perspektywy dziecka • sformułuje uniwersalne wnioski	• omawia kontekst historyczny tekstu
24. i 25. Walczyć za ojczyznę – Reduta Ordona Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa)	• omawia treść utworów	• wskazuje przykłady animizacji • wskazuje w utworze wyrazy dźwiękonaśladowcze • wskazuje inne środki stylistyczne użyte w utworze • porównuje sposób przedstawienia agresorów i obrońców	• omawia sposób przedstawienia wydarzeń w utworze • omawia sposób przedstawienia cara • określa funkcję animizacji • określa funkcję nagromadzenia wyrazów dźwiękonaśladowczych w utworze • odnosi postać Kapitana Polski do antycznych herosów i współczesnych super bohaterów	• formułuje przesłanie <i>Reduty Ordona</i> • omawia obraz współczesnego świata przedstawiony w piosence Lao Che	• przedstawia sylwetkę Juliana Konstantego Ordona na podstawie dowolnych źródeł • wypowiada się na temat sposobu kreacji romantycznych legend bohaterów
26. Geneza Pana Tadeusza Adama Mickiewicza w świetle Epilogu (lektura obowiązkowa – książki wskazane w pp)	• omawia treść <i>Epilogu</i> • identyfikuje adresata inwokacji jako „małą ojczyznę”	• omawia sposób przedstawienia Paryża z perspektywy emigranta • omawia sposób przedstawienia <i>kraju lat dziecinnych</i>	• przedstawia kontrasty pomiędzy przedstawieniem Paryża i <i>kraju lat dziecinnych</i> (przestrzenie: natura – miasto, swojskość – obcość, wspólnota – konflikt) • omawia funkcję kolorystyki dominującej w inwokacji	• omawia sposób przedstawienia przestrzeni w inwokacji	• omówić kontekst historyczny utworu • podjąć dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji
27. Dworek szlachecki w Panu Tadeuszu Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – książki wskazane w pp)	• opisuje Soplicowo • wymienia głównych bohaterów epopei	• przedstawia tytułowego bohatera utworu	• omawia relacje pomiędzy mieszkańcami Soplicowa	• omawia harmonię pomiędzy człowiekiem a naturą w odniesieniu do przedstawienia Soplicowa	• odnajduje konteksty i nawiązania
28. Obraz szlachty w Panu Tadeuszu Adama	• omawia obyczaje szlacheckie zaprezentowane w epopei	• wskazuje wady różnych przedstawicieli szlachty	• omawia funkcję tradycji w utworze	• dokonuje analizy sposobu przedstawienia szlachty (pozytywny i	• odnajduje komizm i ironię w sposobie przedstawienia

Mickiewicza (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)				negatywny wizerunek)	wybranych bohaterów
29. Jacek Soplica – bohater dynamiczny (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	• omawia biografię Jacka Soplicy	• charakteryzuje Jacka Soplicę przed jego przemianą i po niej	• przedstawia momenty kluczowe dla biografii Jacka Soplicy z punktu widzenia tego bohatera oraz Gerwazego • omawia funkcję miana przybranego przez bohatera	• porównuje stosunek do świata i siebie samego Jacka Soplicy oraz księdza Robaka (dostrzec kontrast)	• przedstawia różnych bohaterów literackich, którzy przeszli przemianę wewnętrzną
30. Historia w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	• wskazuje odwołania do historii na początku utworu (przyjazd Tadeusza do Soplicowa) i na jego końcu (koncert Jankiela) • wymienia wydarzenia historyczne przywołane podczas oglądania przez Tadeusza obrazów • wymienia wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela	• omawia funkcję przywołanych wydarzeń historycznych	• omawia funkcję <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> przywołanego na początku i na końcu dzieła	• wskazuje inne wydarzenia historyczne przywołane w dziele i omawia ich funkcję	• wskazuje i omawia teksty kultury nawiązujące do wydarzeń z historii Polski
31. <i>Pan Tadeusz</i> – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)	• wymienia cechy epopei	• odnosi cechy epopei do <i>Pana Tadeusza</i>	• omawia funkcję przymiotnika <i>ostatni</i> , który często pojawia się w utworze • omawia sposób prezentacji przyrody w dziele	• dokonuje analizy wybranego opisu przyrody w utworze	• podejmuje dyskusję na temat aktualności <i>Pana Tadeusza</i>
32. Wiesz, umiesz, zdasz	• czyta ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazuje istotne informacje we fragmentach dzieła	• dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów tekstu	• stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów epopei	
33. i 34. Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?	• wymienia tytuły omawianych utworów Adama Mickiewicza	• określa przynależność gatunkową utworów	• przywołuje problematykę omawianych utworów • przedstawia motywy pojawiające się w omawianych utworach	• odnosi się do kształtu artystycznego omawianych utworów	• podejmuje dyskusję na temat roli Adama Mickiewicza w literaturze polskiej
35. i 36. Podróż w czasy	• określa ramy czasowe epoki	• wyjaśnia etymologię nazwy epoki	• wskazuje elementy realizmu na wybranych obrazach	• dokonuje analizy obrazu realistycznego	• wskazuje powiązania pomiędzy realizmem

pozytywizmu	wymienia elementy programu pozytywistycznego	przedstawia najważniejsze zagadnienia programu pozytywistycznego			pozytywistycznym a dokumentalizmem czasów obecnych
37.–40. Charles Dickens Opowieść wigilijna (lektura obowiązkowa)	- omawia treść utworu - określa rodzaj narracji	- omawia świat przedstawiony powieści - wskazuje cechy gatunkowe powieści - charakteryzuje głównego bohatera utworu - omawia przemianę bohatera utworu	- omawia elementy fantastyczne i realistyczne w utworze - wskazuje wartości, którymi kieruje się bohater przed przemianą i po niej	- wypowiada się na temat dydaktycznej funkcji utworu - interpretuje symbolikę zastosowaną w utworze	- wypowiada się na temat problemów społecznych ukazanych w powieści - omawia kontekst historyczny utworu
41. Wiesz, umiesz, zdasz	czyta ze zrozumieniem fragmenty utworu	wskazuje istotne informacje we fragmentach dzieła	wyjaśnia znaczenia tułactwa bohatera w odniesieniu do fragmentów i całości utworu	- potrafi napisać opowiadanie o późniejszych losach bohatera - uzasadnia porównanie Skawińskiego do Syzyfa	
42. Muzyka	- wymienia elementy języka muzyki - wymienia rodzaje muzyki rozrywkowej	ocenia utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów	wykorzystuje elementy języka muzyki podczas analizy wybranego utworu	omawia rolę muzyki w wybranym filmie	- tworzy prezentację na temat ulubionego muzyka lub rodzaju muzyki - tworzy prezentację na temat muzyki etnicznej charakterystycznej dla regionu, w którym mieszka
43. i 44. Jak napisać artykuł?	- definiuje artykuł - wymienia cechy artykułu	przedstawia kompozycję artykułu	- samodzielnie zbiera informacje do artykułu - dokonuje analizy formy i treści podanego artykułu	potrafi napisać artykuł problemowy	
45. i 46. Norma językowa i błąd językowy	- wskazuje różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową - przedstawia podział błędów językowych	- wskazuje teksty realizujące normę wzorcową i normę użytkową - poprawnie odmienia podane wyrazy - wskazuje w podanych	- koryguje błędy w podanych tekstach - odnajduje w podanych tekstach błędy stylistyczne i je koryguje - koryguje błędy interpunkcyjne	- poprawnie s formułuje związki frazeologiczne - poprawnie odczytuje podane wyrazy	

		wyrazach sylaby akcentowane			
47. i 48. Nazwy osobowe i miejscowe	• rozpoznaje w tekście nazwy osobowe i miejscowe	• określa kategorie nazw osobowych	• używa poprawnych form nazwisk • zapisuje nazwy miejscowe w odpowiednich formach	• tworzy nazwy narodowości i mieszkańców od nazw miejscowych	
49. i 50. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	• odtwarza najważniejsze fakty i opinie • posługuje się pojęciami: <i>artykuł, norma językowa, norma wzorcowa, norma użytkowa, błąd językowy, nazwy osobowe</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • przedstawia własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
51. Wzorce	• opisuje to, co zostało przedstawione na obrazie	• omawia kompozycję dzieła • omawia relacje pomiędzy postaciami przedstawionymi na obrazie	• określa nastrój obrazu i wskazuje środki, które go kształtują	• omawia funkcję światłocienia • zinterpretować obraz	• przygotowuje prezentację na temat swojego wzorca
52. Dlaczego potrzebujemy autorytetów?	• wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>wywiad</i> • omawia treść fragmentów tekstu	• wymienia zasady, którymi warto kierować się podczas poszukiwania autorytetu • wskazuje różnice pomiędzy autorytetem a guru	• omawia rolę autorytetów we współczesnym świecie • dokonuje analizy sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę	• podejmuje dyskusję na temat współczesnych autorytetów • podejmuje dyskusję na temat uznawania celebrytów za autorytety	• przedstawi swój autorytet i uzasadnić ten wybór
53. Podróż w czasie z Sienkiewiczem – Quo vadis (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	• omawia treść lektury • wymienia bohaterów pierwszo- i drugoplanowych	• określa czas i miejsce akcji • wymienia wątki główne i poboczne	• odnosi definicję powieści historycznej do utworu	• wskazuje w powieści elementy rzeczywistości starożytnego Rzymu	• wymienia nurty starożytnej filozofii i omawia te, do których nawiązano w powieści
54.	• omawia treść powieści	• przedstawia obraz	• określa hierarchię wartości	• omawia symbolikę	• podejmuje dyskusję na

Świat na styku dwóch kultur – pogańskiej i chrześcijańskiej – Quo vadis Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)		kultury starożytnego Rzymu zaprezentowany w powieści • omawia życie pierwszych chrześcijan w Rzymie • dokonuje charakterystyki porównawczej Nerona i św. Piotra	pogan i chrześcijan • omawia przyczyny, konsekwencje i znaczenie pożaru Rzymu	cierpienia pierwszych chrześcijan • podać przykłady symboli pojawiających się w powieści i zinterpretować ich znaczenie • wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy powieści	temat aktualności przesłania powieści
55. Wśród najważniejszych bohaterów powieści Quo vadis Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	• omawia treść powieści	• charakteryzuje wybranych bohaterów drugoplanowych	• przedstawia Marka Winicjusza jako bohatera dynamicznego • wypowiada się na temat znaczenia Petroniusza w powieści	• porównuje kreacje bohaterów powieści	• podejmuje dyskusję na temat funkcjonalności filozofii wyznawanej przez Petroniusza
56. Miłość (nie)jedno ma imię – Quo vadis Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)	• przedstawia historię miłości Marka Winicjusza i Ligii	• porównuje sposoby postrzegania miłości między mężczyzną a kobietą przez Rzymian i chrześcijan	• omawia dojrzewanie Marka Winicjusza do miłości • omawia zaprezentowaną w powieści chrześcijańską miłość bliźniego	• omawia różne postawy wobec winowajców na przykładach bohaterów powieści	• przedstawia sposoby zaprezentowania wątków miłosnych w innych tekstach kultury
57. Wiesz, umiesz, zdasz	• czyta ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazuje istotne informacje we fragmentach tekstu	• dokonuje analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu	• tworzy własny tekst na podstawie fragmentów powieści	
58. Co już wiemy o twórczości Henryka Sienkiewicza?	• wymienia tytuły omawianych dzieł Henryka Sienkiewicza	• określa przynależność gatunkową poznanych utworów	• dokonuje analizy problematyki omawianych utworów • przedstawia motywy pojawiające się w omawianych utworach	• odnosi się do kształtu artystycznego omawianych utworów	• podejmuje dyskusję na temat roli Henryka Sienkiewicza w literaturze polskiej

59. Być blisko w najtrudniejszych chwilach – Oskar i pani Róża Érica-Emmanuela Schmitta	• omawia treść fragmentów tekstu • określa narrację fragmentów utworu	• charakteryzuje bohaterów fragmentów powieści • określa temat przewodni fragmentów utworu • wypowiada się na temat prawdziwości opowieści snutych przez panią Różę	• stawia hipotezy dotyczące celu, w jakim pani Róża opowiada Oskarowi historie • omówić relacje łączące Oskara z panią Różą	• wypowiada się na temat języka bohaterów	• odnajduje konteksty i nawiązania
60. Mądrość, dobre życie, przyjaźń	• wymienia wartości życiowe, na które zwraca uwagę Leszek Kołakowski	• omawia różne sposoby rozumienia przez rozmówców pojęcia <i>mędrzec</i>	• wymienia cechy prawdziwego przyjaciela na podstawie wywiadu	• wyjaśnia przyczynę częstego posługiwania się przez Leszka Kołakowskiego sformułowaniami wyrażającymi niepewność	• podejmuje dyskusję na temat wypowiedzi Leszka Kołakowskiego • odnajduje w tekstach kultury różne przedstawienia przyjaźni i je omawia
Semestr II 1. Prezentowane wymagania edukacyjne są zgodne z treściami zawartymi w powyższym podręczniku do klasy siódmej. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen. 2. W powyższych wymaganiach edukacyjnych uwzględnia się również sprawdziany, prace klasowe, kartkówki, dłuższe i krótsze prace redakcyjne, prace na lekcji, projekty, innowacje, które podlegają kryteriom oceniania zawartym w przedmiotowych zasadach oceniania. 3. Kolejność realizacji tematów lekcji uzależniona będzie od potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów oraz dostępności lektur w zasobach biblioteki szkolnej.					
61. Ludzie wobec ludzi – List do ludożerców Tadeusza Różewicza (lektura obowiązkowa)	• omawia treść wiersza • określa rodzaj liryki	• wyjaśnia, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny • charakteryzuje tytułowych <i>ludożerców</i>	• zinterpretować zabieg stylistyczny zastosowany na początku wiersza • omówić funkcję użycia wyrazu <i>ludożerca</i> w utworze	• interpretuje zakończenie wiersza • odnosi wymowę wiersza do codziennej rzeczywistości	• podejmuje dyskusję na temat <i>ludożerców</i> w codziennej rzeczywistości • podejmuje dyskusję na temat: „Czy każdy ma w sobie <i>ludożercę</i>?”
62. Wobec niechcianych dobrych rad	• omawia problematykę tekstu	• wskazuje w tekście elementy języka potocznego i określa ich	• omawia funkcje kompozycyjne poszczególnych fragmentów	• wskazuje główną myśl tekstu • odnosi pojęcie	

		funkcję	tekstu	<i>stereotyp</i> do historii opisaney przez autorkę	
63. i 64. Jak napisać list otwarty?	wymienia cechy listu otwartego	przedstawia kompozycję listu otwartego	- koryguje podany list otwarty i wzmacnia jego perswazyjność odpowiednimi środkami retorycznymi - dokonuje analizy przykładów listów otwartych	redaguje list otwarty	
65. Film	wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>kadr, plan filmowy, scena, montaż</i>	podaje przykłady filmów, reprezentujących poszczególne gatunki	wskazuje w wybranych filmach cechy pozwalające zaklasyfikować je do poszczególnych gatunków	- dokonuje analizy języka filmu na wybranym przykładzie - ocenia wybrane dzieło filmowe na podstawie podanych kryteriów	
66. i 67. Odmienne i nieodmienne części mowy – przypomnienie wiadomości	wymienia odmienne i nieodmienne części mowy	- charakteryzuje odmienne i nieodmienne części mowy - rozpoznaje nieodmienne części mowy	- odnajduje w tekście nieosobowe formy czasowników i je określa - dokonuje poprawnej deklinacji rzeczowników - poprawnie odmienia i stopniuje przymiotniki	- właściwie określa formy osobowe czasowników - poprawnie określa i stosuje formy zaimków	
68. Części zdania – przypomnienie wiadomości	wskazuje w zdaniu podmiot i orzeczenie	- wskazuje w zdaniu przydawki i określić, jakimi częściami mowy zostały one wyrażone - wskazuje w zdaniu dopełnienie i okolicznik	wskazuje w zdaniu orzeczenie imienne	rozpoznaje i stosuje zdania bezpodmiotowe	
69. Typy wypowiedzi – przypomnienie wiadomości	- dzieli wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań - rozpoznaje w tekście równoważniki zdań	rozpoznaje zdania współrzędnie i podrzędnie złożone	przekształca zdania pojedyncze w złożone	przekształca zdania w imiesłowowe równoważniki zdań	
70. i 71. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	- odtwarza najważniejsze fakty i opinie - posługuje się pojęciami: <i>powieść historyczna, bohater dynamiczny, symbol, felieton,</i>	wykorzystuje najważniejsze konteksty	- wyciąga wnioski - przedstawia własne stanowisko	- poprawnie interpretuje wymagany materiał - właściwie argumentuje - uogólnia, podsumowuje i	- wykorzystuje bogate konteksty - formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<i>film, odmienne i nieodmienne części mowy, części zdania, rodzaje wypowiedzi, list otwarty</i>			porównuje	
72. Życiowe wybory	• wyjaśnia znaczenie pojęć: mural, motyw biblijny, street art • opisać mural	• wskazuje motyw biblijny, do którego odnosi się dzieło	• z interpretuje symbolikę barw użytych przez artystkę • wyjaśnia tytuł muralu	• interpretuje wymowę dzieła	• omawia wybrany przykład <i>street artu</i>
73. Bez wyboru – Igrzyska śmierci Suzanne Collins	• wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>antyutopia</i> • omawia treść fragmentów tekstu • określa rodzaj narracji	• omawia świat przedstawiony w utworze • omawia sytuację, w której znalazła się bohaterka • omawia sposób sprawowania władzy w Panem	• wyjaśnia, na czym polega dylemat Katniss • wskazuje cechy antyutopii w świecie opisywanym przez autorkę	• wyjaśnia, jaką funkcję pełnią Głodowe Igrzyska w świecie Panem	• tworzy prezentację na temat różnych form antyutopii w tekstach kultury
74. Świat przedstawiony w „Balladynie” J. Słowackiego	• omawia treść dramatu • określa czas i miejsce akcji	• opisuje postacie realistyczne i fantastyczne	• omawia komizm w utworze	• odnajduje powiązania między tytułem utworu i balladą romantyczną	
75. Charakterystyka porównawcza Aliny i Balladyny	• wskazuje fragmenty tekstu służące charakterystyce obu bohaterów	• określa cechy postaci - wskazuje kontrast jako zasadę budowania postaci	• wypowiada się na temat kontekstu historycznego utworu	• odnosi treść utworu do znanych wcześniej utworów romantycznych	• podejmuje dyskusję na temat różnych wartości, którymi kierują się bohaterki
76. Droga Balladyny do władzy.	• wskazuje fragmenty, które ilustrują poszczególne etapy drogi na szczyt bohaterki	• charakteryzuje sposób postępowania postaci	• przedstawia wartości, którym się sprzeniewierzyła bohaterka	• interpretuje zakończenie utworu	• wskazuje inne teksty kultury, w których przedstawiono walkę o władzę
77. Cechy dramatu na podstawie „Balladyny” J. Słowackiego	• przedstawia najważniejsze informacje o rodzajach literackich	• wskazuje cechy dramatu w utworze ilustrując je fragmentami tekstu	• wymienia tytuły utworów, należących do tego samego rodzaju literackiego	• tworzy plakat do szkolnej inscenizacji utworu	• projektuje elementy scenicznej realizacji utworu – scenografię, muzykę, kostium
78. Wiesz, umiesz, zdasz	• czyta ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazuje istotne informacje we fragmentach tekstu	• dokonuje analizy kształtu artystycznego fragmentów powieści	• tworzy własny tekst na podstawie fragmentów utworu	
79. i 80. Podróż w czasy	• określa ramy czasowe epoki	• wymienia najważniejsze tendencje w sztuce	• omawia kontekst historyczny epoki	• omawia wybrane dzieło sztuki	• wskazuje nawiązania do dwudziestolecia

dwudziestolecia międzywojennego	wskazuje najważniejsze tendencje w epoce	dwudziestolecia międzywojennego	odnosi termin <i>awangarda</i> do środków wyrazu i tematów wykorzystywanych w dwudziestoleciu międzywojennym	dwudziestolecia międzywojennego	międzywojennego w sztuce współczesnej
81. Wybór postawy życiowej – Szewczyk Bolesława Leśmiana (lektura obowiązkowa)	- omawia treść wiersza - wymienia cechy Boga i szewczyka	- omawia sytuację liryczną w utworze - wskazuje środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję - omawia kompozycję wiersza	- omawia stosunek szewczyka do otrzymanego daru - interpretuje postawę szewczyka	formułuje przesłanie wiersza	tworzy tekst z wykorzystaniem neologizmów
82., 83. i 84. Kogut na drodze do sławy – Artysta Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	- wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>alegoria</i> - omawia treść tekstu - określa rodzaj narracji	- wypowiada się na temat narratora tekstu - wyjaśnia postawę Koguta - komentuje zachowanie Lisa	- omawia alegoryczne znaczenie postaci - wskazuje w tekście elementy komizmu	- odnosi postawę Koguta do wyobrażeń na temat artysty - formułuje morał	- podejmuje dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów - porównuje utwór Sławomira Mrożka z wybraną bajką zwierzęcą
85. Jak napisać podanie?	- wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>podanie</i> - wymienia elementy, które powinny znaleźć się w podaniu	gromadzi argumenty przydatne do uzasadnienia prośby	- koryguje błędnie napisane podanie - potrafi napisać podanie	redaguje za pomocą komputera podanie o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej	
86. i 87. Grafika	wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>grafika, rysunek, perspektywa, grafika artystyczna, ilustracja, plakat, animacja, logo, identyfikacja wizualna firmy</i>	- omawia elementy języka grafiki na wybranym przykładzie - wymienia i opisuje najważniejsze techniki graficzne	- omawia środki wyrazu zastosowane przez autora wybranej grafiki - omawia tradycyjne techniki graficzne	ocenia dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów	- przygotowuje prezentację na temat wybranego artysty grafika - tworzy pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
88. Mowa zależna i niezależna – przypomnienie wiadomości	wyjaśnia różnice pomiędzy mową niezależną i zależną	- wskazuje w podanym tekście przykłady mowy zależnej i niezależnej - stosuje poprawną interpunkcję przy zapisie dialogu	zapisuje dowolny dialog w mowie zależnej	- redaguje tekst z wypowiedziami w mowie zależnej - przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie	
89.	dzieli wypowiedzenie	wskazuje w	rozpoznaje w	przedstawia	

Wypowiedzenia wielokrotnie złożone	wielokrotnie złożone na wypowiedzenia składowe	wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym orzeczenia i równoważniki zdań	wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym relacje współrzędne i podrzędne	wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wykresie	
90. i 91. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	• odtwarza najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>grafika, liryka, alegoria, reportaż, neologizm artystyczny, sztuka dwudziestolecia międzywojennego, mowa zależna i niezależna, zdania wielokrotnie złożone, podanie</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • przedstawia własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
92. Wojna	• opisuje rysunek	• omawia sposób ukazania postaci na rysunku	• dokonuje analizy stosunków międzyludzkich ukazanych na rysunku • odnosi treść rysunku do zwyczaju upamiętniania ważnych osób i wydarzeń poprzez pomniki	• przedstawia postawę wobec działań wojennych, która wynika z rysunku	• omawia tematykę i środki wyrazu innych dzieł Pawła Kuczyńskiego
93. Czasy nietolerancji – Złodziejka książek Markusa Zusaka	• wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>faszizm, rasizm</i> • omawia treść fragmentów tekstu • określa rodzaj narracji	• omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy fragmentów utworu • omówić funkcję postaci Jessego Owensa we fragmentach tekstu • scharakteryzować Rudy'ego	• wyjaśnić przyczynę reakcji ojca na zachowanie Rudy'ego • omówić dialog pomiędzy ojcem i synem	• interpretuje znaczenie dziecięcej naiwności Rudy'ego dla wymowy fragmentów tekstu	• zaprezentować sylwetkę Jessego Owensa • przedstawić kontekst historyczny fragmentów tekstu na podstawie dowolnych źródeł
94. i 95. Czasy wojny i okupacji	• określa ramy czasowe epoki	• wymienia najważniejsze zjawiska kulturowe związane z okresem wojny i okupacji	• omawia dzieła sztuki z okresu wojny i okupacji	• dokonuje analizy środków wyrazu wykorzystanych przez twórców omawianych dzieł	• podejmuje dyskusję na temat różnych sposobów przedstawiania tragedii II wojny światowej
96.	• omawia treść wiersza	• wypowiada się na temat	• określa funkcję	• omawia funkcję	• podejmuje dyskusję na

Wojenna pożoga i marzenia – liryka Krzysztofa Kamila Baczyńskiego (lektura obowiązkowa)	• wskazuje środki językowe oddziałujące na zmysły	podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • omawia sytuację liryczną w wierszu	oddziaływania na zmysły w wierszu • omawia kontekst biograficzny utworu	kontrastu pomiędzy początkowymi strofami a zakończeniem wiersza	temat wpływu wojny na odczucia człowieka z wykorzystaniem innych znanych sobie tekstów kultury
97. Powieść obyczajowa dla młodzi – B. Kosmowska „Pozłacana rybka”	• omawia treść utworu • określa rodzaj narracji	• określa ramy czasowe utworu	• określa tematykę tekstu • potrafi wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do opisywanego świata	• interpretuje sens tytułu	• wymienia inne utwory tego gatunku
98. Alicja – dziewczyna z sąsiedztwa. Cechy bohaterki powieści B. Kosmowskiej	• omawia treść utworu	• wyjaśnia przyczyny przemiany bohaterki	• wypowiada się na temat skutków działań postaci	• omawia przyczyny i skutki postępowania postaci	• porównuje postać Alicji z bohaterką innej powieści dla młodzi
99. i 100. Dalsze losy bohaterów powieści B. Kosmowskiej	• omawia elementy opowiadania twórczego	• tworzy plan opowiadania	• wplata w opowiadanie twórcze dialog, opis	• redaguje opowiadanie z punktem kulminacyjnym, zwrotami akcji, przedakcją	
101. Wiesz, umiesz, zdasz	• czyta ze zrozumieniem fragmenty utworu	• wskazuje istotne informacje we fragmentach tekstu	• dokonuje analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu	• tworzy własny tekst na podstawie fragmentów utworu	
102. Czas pogardy w wierszu Irit Amiel *** [Pierwszy wchodzi do Komory Król Maciuś Pierwszy...]	• omawia treść wiersza • wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>Holocaust</i> • wymienia upersonifikowane pojęcia użyte w utworze	• omawia sytuację liryczną w utworze • wyjaśnia znaczenie każdego z upersonifikowanych pojęć użytych w utworze • omawia funkcję powtarzania ostatnich sylab	• wskazuje w wierszu nawiązania do twórczości Janusza Korczaka i określa ich funkcję • interpretuje zabieg nazwania Janusza Korczaka <i>ostatnim Mohikaninem</i> • przedstawia i interpretuje sposób zachowania uosobionych wartości	• interpretuje funkcję zabiegu uosobienia wartości • omówia wymowę wiersza	• przedstawia kontekst historyczny utworu • wypowiada się na temat budapeszteńskiego pomnika upamiętniającego ofiary Holocaustu
103. Jak żyć po wojnie? –	• omawia treść wiersza • wskazuje adresata	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• omawia relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a	• interpretuje funkcję powtórzenia	• odnajduje konteksty i nawiązania

Pierwsza przechadzka Leopolda Staffa	lirycznego wiersza	utworu • opisuje sytuację liryczną w tekście • wskazuje w wierszu elementy rzeczywistości powojennej	adresatem lirycznym utworu • omawia sposób przedstawienia w wierszu rzeczywistości powojennej	• wyjaśnia, w jaki sposób zastosowanie form czasu przeszłego wpływa na atmosferę wiersza	
104. i 105. Jak przygotować CV?	• wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>CV (curriculum vitae)</i> • wymienia elementy CV	• gromadzi informacje, które powinny znaleźć się w CV	• porządkuje informacje przydatne do napisania CV • koryguje błędy w CV	• zredagować oficjalne CV	
106. i 107. Jak napisać list motywacyjny?	• wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>list motywacyjny</i> • wymienia elementy listu motywacyjnego	• gromadzi informacje przydatne do napisania listu motywacyjnego, który będzie odpowiedzią na podane ogłoszenie	• porządkuje informacje potrzebne do napisania listu motywacyjnego	• ocenia rzetelność i wiarygodność podanych listów motywacyjnych • redaguje list motywacyjny	
108. Fonetyka – przypomnienie wiadomości	• wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>głoska, litera, ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie</i> • przedstawia podział głosek • wymienia zasady poprawnego akcentowania w języku polskim	• rozpoznaje rodzaje głosek • poprawnie dzieli wyrazy na sylaby • wskazuje upodobnienia wewnątrzwyrazowe	• koryguje błędy w podziale wyrazów na sylaby • poprawnie akcentuje wyrazy stanowiące wyjątki od reguły	• określa kierunek upodobnienia • koryguje błędy w akcentowaniu	
109. i 110. Słowotwórstwo – przypomnienie wiadomości	• wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność</i> • wymienia kategorie słowotwórcze	• wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów pochodnych • przyporządkowuje wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej • wskazuje wyrazy należące do jednej rodziny	• wskazuje w podanych parach wyrazy podstawowe i pochodne • wskazuje formant w wyrazie pochodnym • wskazuje w rodzinie wyrazów rdzeń i oboczności	• dokonuje analizy słowotwórczej podanych wyrazów • tworzy wyrazy należące do wskazanych kategorii słowotwórczych • sporządza wykres rodziny wyrazów	
111. i 112. Podsumowanie Sprawdź, czy potrafisz	• odtwarza najważniejsze fakty i opinie • posługuje się pojęciami: <i>wojna i okupacja, sztuka o wojnie, fonetyka,</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • przedstawia własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<i>słownictwo, CV, list motywacyjny</i>			porównuje	
113. Dostrzec piękno	• opisuje obraz	• omawia kompozycję dzieła	• omawia sposób ukazania postaci na pierwszym planie • omawia sposób oddania na obrazie gwaru ulicy • omawia funkcję kolorystyki dzieła	• interpretuje tytuł obrazu	• prezentuje różne sposoby przedstawiania miasta w tekstach kultury
114. Zatrzymać piękno	• omawia treść fragmentów tekstu • określić, co szkodziło pięknej twarzy Nino • wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>powiastka filozoficzna</i>	• wyjaśnia, dlaczego Nino schował twarz do kuferka • wyjaśnia znaczenie frazeologizmów: <i>stracić twarz, zachować twarz i twarzą w twarz</i>	• omawia pytania zadane przez uczonego Kru • wskazuje w tekście cechy powiastki filozoficznej	• wyjaśnia symboliczne znaczenie chowania twarzy • omawia przenośne znaczenie tekstu	• interpretuje tekst w kontekście mitu o Narcyzie • podejmuje dyskusję na temat pogoni za pięknem cielesnym
115. Przystanek współczesność	• wymienia imiona i nazwiska polskich noblistów literackich	• przybliża sylwetkę jednego z polskich noblistów literackich	• rekonstruuje treść fragmentów wybranej mowy noblowskiej	• wypowiada się na temat fragmentów mów noblowskich	• wypowiada się na temat wybranego utworu dowolnego noblisty literackiego
116. Odnaleźć piękno życia	• omawia treść fragmentów tekstu	• charakteryzuje bohatera utworu • omawia znaczenia dosłowne i przenośne fragmentów tekstu • odnosi utwór do definicji przypowieści	• interpretuje porównanie życia do kartki • interpretuje diagnozę lekarki	• wyjaśnia symbolikę duszy, którą zgubił bohater tekstu • formułuje przesłanie płynące z utworu	• interpretuje ilustracje Joanny Concejo w kontekście utworu
117. Potrzeba kochania	• omawia treść wiersza • określa rodzaj liryki	• wypowiada się na temat bohatera lirycznego utworu • określa, w czym imieniu mówi podmiot liryczny wiersza	• wyjaśnia, na czym polega sprzeczność w relacji człowieka z kotem	• interpretuje puentę utworu w kontekście jego całości • formułuje przesłanie wiersza	• wypowiada się na temat funkcji piękna na plakacie schroniska
118. Uważne spojrzenie	• nazywa postawy zaprezentowane w wierszu	• omawia dwie postawy zaprezentowane w wierszu	• formułuje temat wiersza	• odnosi przesłanie wiersza do znanych sobie osób, zjawisk i bohaterów tekstów kultury • wyjaśnia, z czego mogą wynikać różne sposoby postrzegania	• podejmuje dyskusję na temat potrzeby ciekawości świata

				świata	
119. Podsumowanie	• odtwarza najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • przedstawia własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
120. i 121. Spotkanie z lekturami	• wymienia motywy i tematy podejmowane w lekturach obowiązkowych	• wykorzystuje znajomość lektur obowiązkowych podczas prezentowania różnych typów bohaterów	• wykorzystuje znajomość lektur obowiązkowych podczas omawiania podanych problemów	• potrafi problematyzować treść lektur obowiązkowych	• wykorzystuje treść lektur obowiązkowych podczas prac kreatywnych